

Mnozí uprchlíci cítí výčitky, že oni jsou v bezpečí, zatímco nechali své příbuzné ve válce,

říkají pedagožka Kamila Tkáčová a studenti Vanesa Jasníková a Petr Sedláček

Dobrovolníci v Opavě dnes a denně pomáhají ukrajinským válečným uprchlíkům. Jednou ze skupin, která se velmi angažuje prakticky od příjezdu prvních běženců do města, jsou studenti Slezského gymnázia v čele s pedagožkou Kamilou Tkáčovou. V následujícím rozhovoru jsme si povídali s ní, ale také se dvěma studenty třetího ročníku gymnázia. Vanesa Jasníková je jednou z vedoucích projektu studentů pracujících s ukrajinskými dětmi. Petr Sedláček je předsedou studentského parlamentu Slezského gymnázia ZIP, což je zkratka názvu spolku spojujícího žáky a učitele. Zainteresovaná inteligentní parta.

■ **Co všechno v rámci pomoci pro uprchlíky děláte? A kdy a jak jste s tím začali?**

Vanesa: Bude to měsíc, co jsem se v rámci studentského parlamentu v naší škole dozvěděla, že vznikne nový projekt na pomoc lidem, kteří museli odejít z Ukrajiny a přijeli do Opavy. Nápad, že jim jako studenti můžeme připravovat určité aktivity, se mi zalíbil a hned jsem se ujal jedné z funkcí. Projekt byl rozdělen do několika hlavních částí. Například výtvarka, procházky, sport a tak dále. Takže jsem si vybrala výtvarku. Každý týden se domlouvám s dívkou z Ukrajiny v mém věku, která mě informuje, kolik dětí má zájem přijít. Hodiny výtvarky probíhají u nás ve škole každé úterý po vyučování, kdy mají studenti čas, a vymyslíme jim společně s paní učitelkou Novou program.

Petr: Přibližně před měsícem mě oslovila magistra Tkáčová, že plánuje organizovat pomoc pro uprchlíky z Ukrajiny. Z nápadu jsem byl nadšený a hned jsem se vrhl do organizace, protože mě probíhající válka zasáhla. Byl jsem rád, že můžu alespoň nějak pomoci. Od té doby jsme byli s Ukrajinci několikrát na procházce, organizujeme každý

týden kreslení ve škole, chodíme hrát volejbal a v neposlední řadě se také povedl výlet do Pusté Polomi.

Kamila: Začali jsme s tím příchodem ukrajinských rodin do Opavy. Dne 4. března jsem oslovila ředitele dopravního podniku Pavla Gebauera o zřízení jízdného pro děti a dospělé, kteří byli ubytováni v Parkhotelu a v rodinách v Opavě. Pan ředitel Gebauer reagoval okamžitě na mou žádost a nechal vyrobiť karty s vlajčkou Ukrajiny, aby nedocházelo ke stigmatizaci při ukazování pasem. Tyto karty jsou k dispozici ukrajinským dětem a jejich rodinám, aby mohli jezdit na aktivity s našimi studenty. Poté jsem 5. března oslovila naše studenty Slezského gymnázia, kdo má zájem se starat o volnočasové aktivity s ukrajinskými dětmi a jejich rodiči. Byla jsem opravdu nadšená, kolik žáků tuto aktivitu podpořilo. Dokonce i španělští studenti, kteří u nás byli na Erasmus+, se tohoto setkání zúčastnili a akci podpořili. Přihlásili se studenti, byli vybráni vedoucí a ti již začali rozpis aktivit na jednotlivé dny. Aktivity se rozdělily na výlety, hry, výtvarnou činnost, procházky, sport a jiné jako například jízda na koních, plánovaná

výlety na kolech, pořádání Jarního bazárku a podobně.

■ **Kolik je vás zapojeno?**

Vanesa: Celkový počet studentů, kteří měli zájem se podílet, je přes čtyřicet. Konkrétně ve výtvarce je dvacet studentů, kteří se v pomoci střídají.

Kamila: V současné chvíli třiadvacet žáků a tři učitelé Slezského gymnázia. Aktivně je zapojena magistra Nová s kroužkem arterapie, magistr Kollár s volejbalem a já. Bez souhlasu a aktivní podpory ředitelky školy

zyků, ale nemáte-li tu drzost a odvahu mluvit, jsou vám k ničemu. Na Slezském gymnáziu se učí i ruština a žáci hovoří s ukrajinskými dětmi rusky, anglicky i neverbálně.

■ **Berete ukrajinské děti s maminkami na různé výlety. Z čeho vše financujete?**

Vanesa: Dne 27. března proběhl například výlet pro rodiny, které jely autobusem společně se studenty do Pusté Polomi na jízdu na koních.

Vanesa Jasníková:
„Ve výtvarce jsem si všimla, že ukrajinské děti z vlastní iniciativy malovaly vlajky Ukrajiny a psaly jméno jejich prezidenta.“

Milady Pazderníkové by to rozhodně nešlo. Umožnila nám, aby výtvarná činnost mohla probíhat v prostorách školy, ukrajinské děti tady mohou chodit na volejbal. Samozřejmě mnozí učitelé se účastní nepřímou pomocí, pracují s překlady, informacemi technologiemi a tak dále. Rozhodně platí, že kdykoliv potřebujeme pomoc, vždy se ji podaří najít.

■ **Zajímalo by mě, jak se s uprchlíky dorozumíváte. Udačně anglicky jich moc neumí.**

Vanesa: Protože většina z nich jsou menší děti, komunikace probíhá v ruštině, ale taky si pomáháme anglickými slovíčky a frázemi. Já osobně se snažím využít po několika letech studia ruštinu. Jsou ale chvíle, kdy použití tohoto jazyku není lehké, takže se v těchto chvílích obracím na dívku v mém věku, která umí dobře anglicky a následně to přeloží.

Petr: Na základní škole jsem se začal učit rusky a na gymnáziu v tom pokračuju. I přesto se s Ukrajinci bavím hlavně anglicky, protože s většinou z nich se anglicky domluvíme. Každopádně se snažím mluvit i rusky, když zrovna najdu ta správná slova.

Kamila: Já patřím ke generaci, kde jazyk ruský byl povinným předmětem, maturovala jsem z něj. Nyní mluvím rusky každý den, tak se mi po čtyřech dnech používání jazyku vybavila i většina slov. Jsem extrovert a nebojím se do textu dát ruské, anglické i české výrazy, když něco zapomenu. Zatím se mi nestalo, že bych se nedomluvila, ruce a nohy mají také své místo. To vždy říkám studentům: Můžete mít bezpočet certifikátů z ja-

Petr: Co se týče jízdného, pro uprchlíky se podařilo zajistit jízdné zdarma v MHD. Kraj, tuším, pro ně zařídil po prokázání totožnosti i jízdné zdarma ve všech ostatních autobusech.

Kamila: Bereme a plánujeme také delší výlety, ale trefili jste do černého. Financujeme vše ze svých zdrojů. Na Slezském gymnáziu jsme zvyklí si odměny pro žáky dělat sami. Například upěci dort pro vítěze soutěží nebo zajistit pohoštění na různá setkání. Právě neformální setkání jsou pro nás nejcennější. Žáci nejsou povinni tam chodit, a přesto chodí. Nebojím se říci, že tři čtvrtiny žáků školy se aktivně podílí na volnočasových aktivitách. Věřím, že Sdružení rodičů v budoucnosti také pomůže a možná se podaří sehnat peníze i z jiného zdroje. Třeba se někdo po přečtení vašeho článku přihlásí. (smích)

■ **Jsou na gymnáziu nějakí ukrajinští studenti nebo se připravuje, že nastoupí? A pokud už tam jsou, jak to zatím zvládají?**

Vanesa: Víím pouze, že většina Ukrajinců, kteří jsou například na univerzitách, mají hodiny online.

Petr: Většina Ukrajinců v našem věku pořád studuje na Ukrajině a aktuálně mají online hodiny.

Kamila: V pondělí 4. dubna nastoupil na Slezské gymnázium Dimitrij, který přišel do týdne, který byl zaměřen na projektové vyučování přírodních věd, takže věřím, že si to užívá. Dimitrij umí anglicky, není problém se tedy začlenit. Tak jako ostatní studenti ze zahraničí, kteří u nás studovali. Chce se zapojit do

projektů Slezského gymnázia a již minulý pátek pomáhal s organizací Jarního bazárku. K přijímacímu řízení jsme na Slezské gymnázium zatím obdrželi jednu přihlášku z Ukrajiny.

■ **Jste s uprchlíky v neustálém kontaktu. Jak současnou situaci zvládají dospělí a jak děti? Uvědomují si ti nejmenší, co se vlastně děje?**

Vanesa: Domnívám se, že situaci si uvědomují i ti nejmenší. Ve výtvarce jsem si všimla, že děti z vlastní iniciativy malovaly vlajky Ukrajiny a také psaly jméno jejich ukrajinského prezidenta. Ve chvílích, kdy s nimi trávíme čas, se je snažíme hlavně rozveselit a zpříjemnit jim chvíle, kdy jsou bez špatných myšlenek a mohou se soustředit na aktivity, které jim umožní se uvolnit.

Petr: Myslím, že si to všichni moc dobře uvědomují. Pokaždé, když jsme s nimi, tak se je snažíme, pokud možno, rozveselit a povídat si s nimi o normálních věcech. Jsou v neuvěřitelně složité situaci a je na nich vidět, že tady nejsou, na výletě. Všichni, se kterými jsem mluvila, říkají, že se chtějí vrátit hned, jak to půjde, nemají v úmyslu tady zůstat.

Kamila: Jsem v každodenním styku s ukrajinskými dětmi i rodiči. Dospělí i děti sledují neustále online dění na Ukrajině a stále řeší, co dělá jejich rodina, která tam zůstala. Mnozí dospělí cítí výčitky, že oni jsou v bezpečí a nechali na Ukrajině své příbuzné ve válce. Je důležité dospělým vysvětlovat, že když sem přijeli, pomáhají hlavně svým dětem, aby měly co nejmenší psychickou zátěž, mohly se vrátit zpět a začít pracovat na „nové“ Ukrajině.

■ **Asi vám vypráví i své příběhy. Jsou nějaké, které vás zasáhly tak, že už je asi nikdy nedostanete z hlavy?**

Petr: Pomáháme i dvěma uprchlíkům v našem věku, osmnáctileté Lize a sedmnáctiletému Andrejovi. Neumím si představit, jaké to je být v jejich kůži a zažít, co se právě děje. Když jsem se s nimi poprvé potkal, hodně mě to zasáhlo. Člověk si úplně jinak uvědomuje, co se děje, protože ví, jak jednoduše by se to mohlo stát i jemu.

Kamila: V Opavě jsou i děti z Kyjeva. Když jsem se bavila s patnáctiletým chlapcem a vyzvala jej, že má přijít i s maminkou, sdělil mi, že je tu sám, rodina je v Kyjevě a přijel s maminkou kamaráda. Asi si dovedete představit, jak je člověk za-

skočen a jaké emoce ho přepadnou. Musím přiznat, že emoce mnou cloumají neustále. Například na basketbalovém zápase v hale, kdy se hraje utkání na podporu Ukrajiny a sedí vedle vás maminka s malými dětmi a pláče. Nebo když se dívá na zprávy a vidí, jak vypadá její země, město. Jak vypráví o přátelích.

■ **Myslíte si že vlna solidarity vydrží?**

Kamila: Mám strach, aby vlna lásky nebyla nahrazena vlnou nenávisti. Takzvanou protimigrantskou. Je to dobré téma pro „nevzdělané“ lidi a pro některé politiky, například kandidáty na prezidenta a možné další volby. Je nutné vzdělávat lidi, aby si uvědomili, že nemají řešit jen svůj komfort, ale je třeba přemýšlet v souvislostech. O to se snažíme s žáky Slezského gymnázia a myslím, že se nám to daří. Mediální gramotnost bereme u nás velmi vážně.

■ **Škola podporuje dvě ukrajinské děti, které aktuálně chodí do Montessori školy Nový svět. Jak to probíhá, co konkrétně pro děláte a proč podporujete zrovna tyto dvě děti?**

Kamila: Slezské gymnázium se nestará jen o tyto dvě děti. Váňa a Saša, o kterých mluvíte, jsou naší novou rodinou. Díky ředitelce Montessori Haně Kroupové se děti i maminka hned třetí den začlenily do školy a to jim pomohlo nebyť izolovány a začít na sobě pracovat. Chtěla bych poděkovat i dalším, kteří pomohli. Například díky panu Libovi za zařazení Saši do kroužku juda. Tím mu pomohl pokračovat v tom, co dělal na Ukrajině. Díky přátelům a Ježíškovým skřítkům se povedlo najít oblečení pro rodinu. Díky Basketbalovému klubu Opava si děti mohly užít krásnou sportovní atmosféru. Velké díky ale také všem dobrým lidem, kteří jim dovoluji cítit se tu jako doma. Ostatní děti, o které se na Slezském gymnáziu staráme, mají online výuku. Některá města a školy, které neleží v ostřelované zóně, ji pro své žáky pořádají.

■ **V Montessori je asi menší problém s tím, aby děti zapadly do výuky. Je podle vás lepší umístit děti uprchlíků do běžných škol nebo hledat alternativy jako dočasné speciální třídy? Ví se například, jak budou ukrajinští žáci klasifikováni na konci školního roku? Jak by byli hodnoceni a kým?**

Kamila: Dle mého názoru je výuka v Montessori naprosto dokonalá. Dítě pracuje na té-

AUTOŠKOLA
LUKÁŠ TLODKA

*Autoškola a motoškola s dlouholetou praxí.
Zahájení výcviku téměř okamžitě.*

Nabízíme:

- výcvik sk. B i s **AUTOMATICKOU** převodovkou
- výcvik motocyklů všech kategorií **A, A2, A1, Am**
- kondiční jízdy

Chcete zlepšit nebo jen ověřit svoje schopnosti na motocyklu? Tak právě pro Vás nabízíme:

KURZY BEZPEČNÉ JÍZDY na motocyklu pro začátečníky i pokročilé

KURZ ENDURO pro začátečníky a pokročilé

SKÚTR KURZ především pro držitele ŘP sk. B

Po domluvě lze domluvit individuální lekce

Tel.: 776 666 267

✉ info@autoskolaopava.cz [autoskola Opava](https://www.facebook.com/autoskolaopava)

www.autoskolaopava.cz

Učebna: **HRADECKÁ 3**, Opava